

کیسو فقفوری؛ باغ کتاب در مدت اندکی که از افتتاح آن می گذرد، با مسائل گوناگونی روبه‌رو شده است. اینکه یک مکان مناسب برای ارائه کتاب‌ها در حکم یک نمایشگاه دانمی در نظر گرفته شود از طرف صاحب‌نظران می‌تواند یک شمشیر دوتله باشد؛ اینکه عده‌ای آن را رف یک کمبود؛ یعنی نداشتن ویتترین برای کتاب‌ها می‌دانند و عده‌ای دیگر آن را رقیبی برای کتاب‌فروشی‌های کوچک سطح شهر.

گفت‌وگو با محسن طائب مدیر بخش کودک و نوجوان مجموعه باغ کتاب

ایجاد التهاب بدون اختلاف شخصی ممکن نیست

محسن طائب، مدیرعامل شرکت توسعه محصولات فرهنگی- هنری دنیای مایپیشونی، در حال حاضر مدیر بخش کودک و نوجوان مجموعه باغ کتاب تهران است.

می‌کنیم. به محض اینکه مراحل اداری ثبت خاتمه یابد، هیئت‌مدیره در صورت وجود متقاضی خرید سهام نسبت به تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده اقدام خواهد کرد و براساس مصوبه مجمع با افزایش سرمایه سهام‌داران جدید را می‌پذیریم؛ این شرکت با هیچ شرکت تجاری سهامی خاص دیگری تفاوت ندارد جز اینکه سهام‌داران این شرکت در حال‌حاضر از ناشران و اهالی قلم و تولیدکنندگان محصولات فرهنگی یا واردکنندگان محصولات فرهنگی هستند. هدف اصلی مؤسسان و سهام‌داران این شرکت این است که هرچه بیشتر و سازمان‌یافته‌تر برای افزایش ویتترین جذاب و مؤثر کتاب کودک تلاش شود.

۷ ماه‌پیشونی در همکاری با باغ‌کتاب و بخش کودک آن چه سیاسی را در پیش گرفته است؟

سیاست این شرکت در همکاری با باغ‌کتاب، رفع محرومیت از ویتترین کتاب کودک و نوجوان و همان‌گونه که قبلا گفته شد تلاش هرچه بیشتر برای افزایش ویتترین جذاب و مؤثر کتاب با هدف جلب مشارکت همه ناشران کودک در کشور است.

۷ نحوه ارتباط کتاب‌فروشان با باغ کتاب و ماه‌پیشونی چگونه است؟

طبق آماری که انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان اعلام کرده، حدود ۳۰۰ ناشر کودک در کشور فعال و نیمه‌فعال هستند؛ از این تعداد با ارتباطی که با یکایک آنها برقرار شد، ۲۴۲ ناشر تاکنون آثار منتشرشده خود را بدون هیچ محدودیتی (بررسی و ممیزی) در ۲۳ هزار و ۴۴۲ عنوان کتاب برای عرضه به ماه‌پیشونی در باغ کتاب تحویل داده‌اند، البته این آمار هر روز در حال افزایش است.

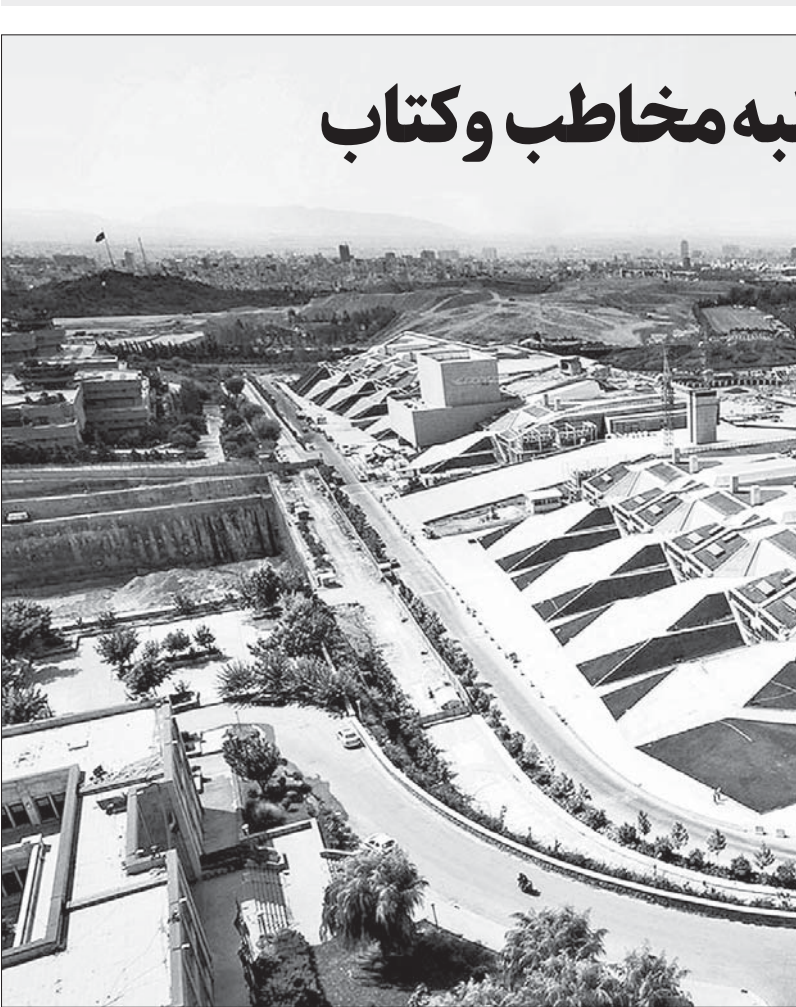
۷ اگر این استقبال انجام شده؛ پس نامه ۳۵۰ ناشر برای چیست؛ حتما از آن اطلاع دارید؟

بله قبلا از طریق فعالیتی که رئیس محترم اتحادیه از طریق بیان دیدگاه‌شان در مصاحبه‌ها علیه باغ کتاب داشته‌اند، مطلع شدم؛ اما درباره اینکه تعدادی از کتاب‌فروشان عزیز و محترم ما به دلیل استقبال از باغ‌کتاب نگران هستند، باید بگویم براساس تجربه و چیزی که در این ۴۵ روز گذشته از مراجعان به باغ‌کتاب شاهد آن بودم، بیشتر انگیزه استقبال‌کنندگان از باغ‌کتاب، حضور در یک مکان فرهنگی-تفریحی به قصد سرگرمی خانواده است و با توجه به تنوع و بزرگی فضای مجموعه باغ کتاب به‌راحتی خانوارهای تهرانی چهار تا پنج ساعت از وقت خود را می‌توانند در این فضا پر کنند. این مجموعه با داشتن ده‌ها جاذبه غیر کتاب مانند پردیس سینمایی، تالار علم کودک، باشگاه رباتیک، گالری هنر، باشگاه نجوم، کافه کودک و بزرگسال ... عاملی مهم در جذب بیشتر مراجعه‌کنندگان به این مجتمع بزرگ فرهنگی ۶۵هزارمتری است، تنها بخشی از این فضا متعلق به عرضه کتاب کودک و نوجوان و کتاب بزرگسال است؛ اما درباره نگرانی از صدمه‌دین صنف کتاب‌فروش که شما به آن اشاره کردید، ضمن اینکه من قضاوت در این‌باره را زود می‌دانم، باید بگویم با تجربه‌ای که در این سال‌ها به دست آمده، باید دید آیا تأسیس اولین شهر کتاب در سال ۱۳۷۴ و در حال‌حاضر به بیشتر از ۳۰ شعبه در تهران در این سال‌ها به گسترش ویتترین کتاب و انس بیشتر مردم با کالای فرهنگی کتاب کمک نکرده است؟ یا فروشگاه زنجیره‌ای کتاب که به وسیله نشر چشمه در مجتمع تجاری کورش تأسیس و در حال‌حاضر یک شعبه فروشگاه به پنج فروشگاه افزایش یافته، آیا به بقیه کتاب‌فروشی‌ها صدمه زده است؟ آیا به گسترش ویتترین کتاب کمک نشده است؟

۷ چرا کتاب‌فروشان به این مؤسسه اعتراض کردند؟

من از ابتدایی که وارد حوزه نشر شدم، شاید روز یا هفته‌ای نبوده که سخن از کم‌بودن ساعت مطالعه و نبود فضا برای در دسترس قرار گرفتن کتاب، ایجاد زمینه مناسب برای ترویج کتاب‌خوانی برای مخاطبان مطرح نبوده باشد. حال که این فضا و امکان فراهم شده، بحث لطمه واردشدن به کتاب‌فروشی‌ها مطرح

با توجه به اینکه نهاد عمومی؛ یعنی شهرداری این مکان را به ثمر رسانده است، بحث عدم عدالت و تبعیض جزء مقولات جدایی‌ناپذیر این فعالیت‌ها محسوب می‌شود. با دو نفر از دست‌اندرکاران حوزه کتاب در این زمینه صحبت کردیم؛ محمود آموزگار به‌عنوان رئیس اتحادیه و محسن طائب به‌عنوان رئیس بخش کودک و نوجوان باغ کتاب.

گفت‌وگو با محسن طائب مدیر بخش کودک و نوجوان مجموعه باغ کتاب

ایجاد التهاب بدون اختلاف شخصی ممکن نیست

محسن طائب، مدیرعامل شرکت توسعه محصولات فرهنگی- هنری دنیای مایپیشونی، در حال حاضر مدیر بخش کودک و نوجوان مجموعه باغ کتاب تهران است.

شده است. البته به نظر من ایجاد این اعتراض و التهاب نمی‌تواند بدون ارتباط با اختلافات شخصی در بین اعضای محترم هیئت‌مدیره اتحادیه باشد؛ اما واقعیت انکارناپذیر نبود تجربه فعالیت در کنار چنین فضاهای بزرگ فرهنگی کتاب در کشور است.

۷ برای حل این نگرانی چه پیشنهادی دارید؟

به نظر من ابتدا بهتر است اختلافات شخصی بین معدود اعضای هیئت‌مدیره محترم اتحادیه به شکلی به مصالحه بینجامد تا صنف کتاب‌فروش و ناشر تحت تأثیر این اختلاف قرار نگیرد و بتوان به راهکاری دست یافت که انتقام‌های شخصی به اتحاد بین ایشان تبدیل شود؛ اما نکته دیگر این است که پیشنهاد می‌کنم در یک روز پنجشنبه یا جمعه دوستان عزیز و کتاب‌فروش ما به باغ کتاب بیایند و از نزدیک مخاطبان باغ کتاب را ببینند. همان‌گونه که قبلا گفتن من اطمینان دارم خواهند دید بالای ۸۰ درصد مخاطبان باغ کتاب تهران با هدف سرگرمی و تفریح به این فضای فرهنگی می‌آیند؛ بنابراین نگرانی آنها قطعاً کم خواهد شد.

۷ در بخش اول سخنان شما تناقضی وجود دارد، انکار انتقام‌گیری شخصی و اختلاف بین هیئت‌مدیره را دلیل نوشتن نامه می‌دانید. درست است؟ چطور، ۳۵۰ ناشر به همین اتحادیه دارای اختلاف نامه نوشته‌اند.

به نظر من نه‌تنها این نامه بلکه این فضای متشنج و رفتارهایی که در شش، هفت ماه اخیر شاهد آن هستیم و از اتحادیه بروز کرده، با تأثیر بر تدوین این نامه نبوده و به‌نوعی ناشی از اختلافات شخصی است؛ اما در پاسخ به سؤال شما عرض می‌کنم، این نوع جمع‌آوری امضا کاری درست و اخلاقی نیست و با توجه به فراین موجود کاملاً مخدوش است. مثلاً:

۱- از ۳۴۰ (به جای ۳۵۰) امضا و مهر استفاده‌شده در این نامه بیش از ۲۵ امضا تکراری است. در برخی از موارد شخص سه یا حتی چهار بار مهر خود را در اوراق مختلف به کار برده است.

۲- نزدیک به ۳۰ امضا بدون ذکر نام ناشر یا کتاب‌فروش و بدون استفاده از مهر مؤسسه بوده و فقط امضای خالی یا حداکثر یک «نام فامیل» دیده می‌شود. اگر قرار به این طریق امضا جمع‌کردن باشد، به‌راحتی می‌توان در یک روز هزاران امضا روی برگه کاغذ ثبت کرد.

۳- حدود ۳۰ مورد از امضاها مربوط به کتاب‌فروشی‌های کتاب‌های کنکور، خریدوفروش کتاب دست‌دوم، مرکز چاپ و تبلیغات، لوازم‌التحریر، ارسال رایگان کتاب به در منازل و ... است (جالب توجه اینکه بر روی برخی از مهرها جملاتی از این قبیل نوشته شده است:

دریافت شد - کلیه کاغذهای باطله شما را خریداریم- نمایندگی فروش کتاب‌های کنکور -آژانس کتاب و...)

۴- حدود ۱۷۰ نفر از امضاکنندگان عضو اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران هستند؛ یعنی کار قانونی می‌کنند. که تعدادی از آنها ناشر، تعدادی ناشر و کتاب‌فروش، تعدادی پخش‌ی و تعدادی کتاب‌فروش هستند. جالب این است که عده‌ای از همین ناشران و پخش‌ی‌ها، خود کتاب به باغ کتاب داده‌اند. ۱۷۰ نفر دیگر اصلا عضو اتحادیه نیستند؛ یعنی اگر این افراد مشغول به فروش کتاب هستند که باغ کتاب به آنها لطمه می‌زند، باید اول از اینها سؤال کرد شما که بدون مجوز کار می‌کنید و کارتان خلاف قانون است، چگونه تقاضای برچیده‌شدن یک فعالیت قانونی را دارید. ضمناً هیئت‌مدیره اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران قبل از هرگونه عکس‌العمل در مقابل این افراد، با آنها را وادار به عضویت در اتحادیه کنند یا دستور پلمب مغازه‌هایشان را صادر کنند. همچنین باید گفت طبق آمار ارائه‌شده در کتاب کارنامه نشر سال ۹۴ وزارت ارشاد اسلامی، در تهران سه‌هزار و ۱۷۳ ناشر و فقط ۷۷۲ کتاب‌فروش وجود دارد. هیئت‌مدیره اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان باید به فکر ایجاد ویتترین برای سه‌هزار و ۱۷۲ ناشر نیز باشد.

۷ شما پیشنهاد حضور در باغ کتاب را به ناشران داده‌اید و اینکه این مکان برای خانواده‌ها مناسب است، واقعا این مکان چقدر می‌تواند برای ناشران و کتاب‌فروشان مفید باشد؟

واقعیت این است که کتاب مواد غذایی نیست تا بعد از خوردن مقداری غذا، شما سیر شوید یا میل و اشتهای شما به غذا کاهش پیدا کند. کتاب با اندیشه و فکر جست‌وجوگر سیری‌ناپذیر انسان سروکار دارد؛ ایجاد بستر مناسب برای تسهیل دسترسی هرچه بیشتر مردم به کتاب، می‌تواند اشتها و میل به دانستن را گسترش دهد و لذت خواندن را در کام مخاطبان، چه کوچک و چه بزرگ، ایجاد کند.

ادامه در صفحه ۱۱

گزارش

چالش‌های شورای شهر بر سر باغ کتاب

باغ کتاب یکی از پروژه‌های پرسروصدای تهران بوده است؛ هم درباره نحوه مزایده و واگذاری آن هم از نظر میزان بودجه‌ای که صرف آن شده است.

هرچقدر برای افتتاح شکوهمند آن از سوی شهردار تهران تلاش زیادی شد. بزرگانی همچون محمود دولت‌آبادی و جمعی دیگر در افتتاحیه آن حضور داشتند. در ۱۱ تیر مجید حسینی، مدیرعامل نشر شهر، در آیین بهره‌برداری از باغ کتاب تهران که با حضور جمعی از مسئولان کشوری و رئیس شورای شهر تهران و چهره‌های فرهنگی- ادبی برگزار شد، گفت: «زمانی که این زمین را تحویل گرفتیم تنها یک زمین خالی بود، اما ما در این مجموعه رؤیاهایمان را ساختیم». اعضای شورای شهر به همراه شهردار از این پروژه در روزهای بعد دیدار کردند. اما در ۱۸ تیرماه محمد حقانی در سیدوشصت‌ویکمین جلسه شورای اسلامی شهر تهران در تذکری ضمن تشکر از بانیان باغ کتاب به‌عنوان یک پروژه بزرگ، گفت: «قرارداد اولیه این پروژه در سال ۱۳۸۵ با مبلغ ۵۵٫۸ میلیارد تومان برای مدت دو سال بسته شد؛ اما متأسفانه این پروژه انجام نشد. در سال ۸۸ الحاقیه‌ای به مبلغ ۷۹ میلیارد تومان برای مدت ۱۲ ماه بسته شد که طی آن نیز این پروژه برای انجام به «شرکت کی‌سون» به‌عنوان پیمانکار واگذار شد. انتظار می‌رفت در این سال‌ها سرعت عملیات افزایش پیدا کند که این امر هم محقق نشد». به گزارش ایستا، او ادامه داد: مصوبه‌ای از شورای اسلامی شهر تهران ندیدم که درباره این پروژه وجود داشته باشد ضمن آنکه پیوسته می برای باغ کتاب ارائه نشده است. این در شرایطی است که این پروژه بیش از ۱۰ سال به طول انجامیده است. این عضو شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به اینکه پروژه باغ کتاب بیش از ۳۲۰ میلیارد تومان هزینه دربر داشته است، ادامه داد: «هنوز با پیمانکار تسویه‌حساب نشده و امیدواریم این تسویه‌حساب هرچه زودتر انجام شود تا به شورا و شهرداری بعدی موکول نشود».

حقانی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به مصوبه‌ای درباره طرح ویژه بهره‌برداری از اراضی عباس‌آباد اشاره کرد و گفت: «در این اراضی که پروژه باغ کتاب نیز در آن واقع شده، هیچ مصوبه‌ای درخصوص باغ کتاب نداشتیم. این مجموعه برای رویدادهای بین‌المللی کتاب طراحی شده اما هیچ‌گونه هماهنگی یا تأییدیه از وزارت فرهنگ‌وارشاد برای آن اخذ نشده است. این مجموعه در حوزه پارکینگ نیز با مشکلات زیادی روبه‌روست و تعداد کافی پارکینگ در آن طراحی نشده است».

وی ادامه داد: «این پروژه به مؤسسه نشر شهر از زیرمجموعه‌های سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران واگذار شده است و در حقیقت ۳۲۰ میلیارد تومان بدون تأییدیه شورا به نشر شهر واگذار شده و این خلاف قانون است».

اما این اعتراض از نظر معاون برنامه‌ریزی و امور شورای اسلامی شهرداری تهران تخریب و چنگ‌انداختن بر این پروژه است.

جوابی که ناصر امانی به این عضو شورای شهر در جلسه بعد داد قبول هزینه ۲۸۰ میلیارد‌تومانی این پروژه بود: «این پروژه با مبلغ ۲۸۰ میلیارد تومان به اتمام رسیده‌است که از این رقم ۲۲۰ میلیارد تومان هزینه انبیه و ۶۰ میلیارد تومان نیز هزینه تجهیزات آن بوده است».

او همچنین اعلام کرد: «مالکیت باغ کتاب در اختیار شهرداری تهران است، فقط بهره‌برداری این مجموعه به شرکت انتشاراتی نشر شهر از زیرمجموعه‌های سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران واگذار شده است». اما در بخش دیگری از صحبت‌های خود پروژه باغ کتاب را یک پروژه بزرگ فرهنگی عنوان کرد و افزود: «این‌قدر به این پروژه چنگ زنید و آن را تخریب نکنید. بارها تقاضا کردیم از این پروژه بازدید کنید و ایرادات و اشکالات آن را اعلام کنید تا اصلاح شود. بی‌تردید ما معصوم نیستیم و مرتکب اشتباه می‌شویم. گذشتگان نیز اشتباه کرده‌اند».

وی تأکید کرد: «سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران دارای اساسنامه است و اگر در تهران کتابخانه و یا فرهنگ‌سرا ساخته می‌شود، باید تحویل این سازمان داده شود».

معاون شهردار تهران ادامه داد: «با توجه به اینکه موضوع این پروژه کتاب و انتشار کتاب است، بنابراین بهره‌برداری آن به یکی از شرکت‌های زیرمجموعه سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران یعنی نشر شهر که شرکتی انتشاراتی است، واگذار شده است. اما مالکیت این مجموعه در اختیار شهرداری تهران است».

مجتبی شاکری، رئیس کمیته فرهنگی شورای شهر تهران، از تنظیم گزارش تخصصی کارشناسی خود به‌عنوان رئیس کمیته فرهنگی شورای شهر درباره باغ کتاب تهران خبر داد.

همه ناشران نیاشند

عضو هیئت‌رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی به مهر گفته است: «بازی به حضور تمام ناشران در باغ کتاب نیست. مجموعه‌ای با اهداف مشخص شکل گرفته است و باید به جای نقدهای غیرسازنده تلاش در رفع ایرادهای احتمالی داشته باشیم». وی با اشاره به اینکه شرایط حضور برای تمام ناشران در باغ کتاب مهیاست، افزود: «لزومی ندارد تمام ناشران در باغ کتاب جمع شوند، چراکه ممکن است تمام مردم نتوانند به باغ کتاب بیایند. این اظهارنظر نگاه از دو منظر می‌تواند مورد بررسی قرار گیرد با اینکه ناشران معتقدند باید حضور همه‌جانبه‌ای در این مکان داشته باشند و مسئولان باید در راستای عدالت و برابری این مکان عمومی کام بردارند. از نظر این نماینده مجلس این‌طور نیست، البته از منظری دیگر انگار باغ کتاب برای این نماینده مجلس فرصتی است برای گردهمایی همه ناشران؛ جایی که همه ناشران در آن متمرکز شوند. به همین دلیل معتقد است همه کتاب‌فروش‌ها نباید در یک مکان جمع شوند».

نکته

یک مزایده و چند پرسش

باغ کتاب را مردم و دوستداران تجربه یک فضای جدید پذیرفته و پسندیده‌اند، آن را تمیزتر و زیباتر از نمایشگاه کتاب می‌دانند. آنها با حضور در باغ کتاب وقت خود را در کنار فرزندان خود می‌گذرانند و از تفریح‌های دیگری هم نظیر سینما و مرکز علم‌آموزی برای کودکان بهره می‌برند، اما همه این شرایط خوب که برای مردم فراهم شده است، لایه زیرین دیگری نیز دارد. فراتر از اینکه این پروژه قطعا می‌تواند جزء وظایفی باشد که شهرداری باید به انجام می‌رساند، اما نکته‌هایی در مدیریت و ساخت آن وجود دارد.

۱- این مجتمع فرهنگی که از ۶۰ هزار مترمربع بنا و ۲۰ هزار مترمربع بام سبز برخوردار است و بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان برای ساختش هزینه شده، بیش از هفت سال (سال ۸۹) برای ساختنش زمان برده شده است.

۲- هنوز برخی از فازهای آن به اتمام نرسیده است، اما ۱۴ هزار متر فضا در دو بخش بزرگ‌سال و کودک و نوجوان فعالیت خواهند کرد که بخش کودک و نوجوان در اختیار شرکت ماه‌پیشونی قرار گرفته که برنده مزایده شده است و بخش بزرگ‌سال هم در اختیار معاونت بزرگ‌رانی باغ کتاب یا در اختیار نشر شهر قرار دارد. مزایده بخش بزرگ‌سال آن قرار بود در آذرماه برگزار شود، ولی حالا چگونه است که هنوز این اتفاق رخ داده به نتیجه نرسیده یا چگونه است که ابهاماتی در آن وجود دارد. این سؤال بارها از سوی اهالی صنف کتاب‌فروشان مطرح شده است که اساساً باید دید شهرداری براساس کدام موازین قانونی مبادرت به انجام چنین اقداماتی می‌کند؟

۳- مدیرمسئول شرکت ماه‌پیشونی که در بخش کودک باغ کتاب برنده شده، در یادداشتی که در اختیار ایننا قرار داده، نوشته انجمن فرهنگی ناشران کودک و نوجوان از کاندیداهای راه‌اندازی بخش کودک بود. مدیریت محترم باغ کتاب در نامه‌ای در تاریخ ۱۱ مهرماه ۱۳۹۵ اعلام کردند در صورتی که انجمن طرف قرارداد باشد، امکان اخذ مجوز ترک تشریفات مزایده ممکن است و در غیراین صورت تشریفات قانونی مزایده با حضور بازرس قانونی انجام خواهد شد. اما انجمن به چند دلیل ترجیح داد که اعضا در شرایط برابر با سایر رقبای احتمالی و به شکل شرکت سهامی خاص در مزایده شرکت کنند و این نظر را به طور رسمی اعلام کرد. نهایتاً مدیریت باغ کتاب پس از برگزاری مزایده قانونی با حضور نمایندگان بازرسی شهرداری تهران، شرکت «دنیای ماه‌پیشونی» را با توجه به طرح و اطلاعات ارائه‌شده و نیز سایر شرایط حضور در مزایده - از جمله ارائه ۱۵۰ میلیون‌تومان ضمانت‌نامه بانکی به‌عنوان پیش‌پرداخت شرکت در مزایده - برنده اعلام کرد و آمادگی‌اش را برای عقد قرارداد با «دنیای ماه‌پیشونی» در نامه‌ای رسمی ابلاغ کرد.

۴- کتاب‌فروشان معتقدند این نمایشگاه ۳۶۵روزه می‌تواند بر روند فروش آنها تأثیر منفی بگذارد، بنابراین نامه‌ای با ۳۵۰ امضا به اتحادیه و مسئولانی نظیر معاونت فرهنگی و... ارسال کرده‌اند.

۵- باید امیدوار بود شهردار جدید و شورای شهر جدید به مسائل صنفی علاقه بیشتری داشته باشند تا

